

DECEMBER 2021

Geachte leden van onze Historische Kring,

In de achterliggende weken zijn we vanuit het bestuur druk bezig geweest met het organiseren van de lezingen voor het begin van het komende jaar. Maar gezien de huidige situatie omtrent het coronavirus hebben we helaas moeten besluiten dat we de lezingen voorlopig niet door kunnen laten gaan.

Als voorlopige datum voor de **Algemene ledenvergadering** staat **woensdag 23 maart** gepland. Of we deze vergadering op die datum door kunnen laten gaan, hangt ook af van de situatie op dat moment en welke maatregelen dan gelden. Hierover hopen we u op tijd te informeren.

Aan het begin van dit jaar hebben we een paar digitale lezingen georganiseerd. Wanneer er belangstelling voor is onder u als leden dan willen we proberen of we daar weer een spreker voor kunnen vinden. Als bestuur willen we graag voor onze leden wat organiseren. Daarom willen we weten of hier belangstelling voor is. Zou u als u het fijn vindt dat we digitale lezingen organiseren een mailtje willen sturen naar info@hkwb.nl?

Sinds het begin van 2021 verschijnt onze digitale nieuwsbrief. Veruit de meeste leden ontvangen hem in hun mailbox. Slechts enkele leden kunnen de nieuwsbrief niet digitaal ontvangen.

Als bestuur hebben we besloten dat deze papieren nieuwsbrief de laatste is die in deze vorm verschijnt. Vanaf 1 januari 2022 zal de nieuwsbrief alleen nog digitaal verspreid worden. Dit bespaart ons als vereniging druk- en portokosten. Maar de leden die de nieuwsbrief niet digitaal kunnen ontvangen, krijgen wel een afdruk van de digitale nieuwsbrief wanneer daar de lezingen voor het komende seizoen in staan en met de gegevens voor de Algemene ledenvergadering. Op deze manier wordt iedereen wel van de belangrijkste informatie voorzien.

Als bestuur wensen we iedereen het allerbeste toe in deze bijzondere tijd. We hopen dat we elkaar in de loop van 2022 in goede gezondheid weer kunnen ontmoeten op verschillende bijeenkomsten.

Een hartelijke groet namens het bestuur,

Gijsbert Hopman
Secretaris

De kringbibliotheek

Videobanden digitaliseren

Heeft u nog videobanden waar historisch materiaal op staat en wilt u de videobanden digitaal laten maken zodat ze ook op de computer kunnen worden afgespeeld, dan bent u vanaf nu van harte welkom in onze kringbibliotheek

We hebben naast de benodigde hard- en software ook de expertise om een hoogwaardige digitale kopie van uw video te maken.

Omdat we ook veel bezoekers hebben die speciaal voor de kadasterviewer komen, is het wel nodig om van te voren een afspraak maken.

De kringbibliotheek en corona

We zijn, gezien de steeds verder aangescherpte coronamaatregelen, helaas genoodzaakt om bezoeken aan de kringbibliotheek zoveel mogelijk te beperken. Het even ophalen of brengen van een boek kan nog steeds, echter voor de kadasterviewer en het digitaliseren van videobanden met historisch materiaal verzoeken wij u een afspraak te maken.

We hopen op uw begrip.

Heeft u vragen over onze bibliotheek, dat kunt u contact opnemen met onze bibliothecaris Jos Story via mail bibliotheek@hkwb.nl of 0345 - 682789 (op werkdagen tussen 19.00 en 22.00).

VOORJAARSPROGRAMMA

We hadden voor u weer een mooi programma in elkaar gezet met nieuwe onderwerpen. Helaas hebben we deze even in de ijskast moeten zetten. Op dit moment zijn er vanwege de geldende coronamaatregelen nog geen lezingen en verdere activiteiten gepland voor het voorjaar.

Wij verzoeken u wel de datum van 23 maart 2022 te reserveren. Wij zijn voornemens dan de Algemene ledenvergadering te houden. U wordt daarover nog nader geïnformeerd.

NIEUWS VAN HET REGIONAAL ARCHIEF RIVIERENLAND

Voraf stukken aanvragen weer mogelijk op studiezaal

Het is weer mogelijk om vooraf stukken aan te vragen als je weet wanneer je de studiezaal bezoekt. Dit kan via de website van het RAR. Als je dit doet, liggen de stukken voor je bezoek klaar op de studiezaal. Zie voor meer informatie en uitleg over hoe het aanvragen in zijn werk gaat onze website : https://regionaalarchiefrivierenland.nl/media/stukken_aanvragen_voor_je_bezoek.pdf

Het is overigens niet meer nodig om vooraf een afspraak te maken voor een bezoek aan de studiezaal. Dinsdag t/m vrijdag van 9.00 tot 16.30 uur is iedereen van harte welkom. Het aanvragen van stukken kan tot 16.00 uur. Als de situatie verandert, kan dit weer veranderen. Raadpleeg daarom voor je bezoek onze website: <https://regionaalarchiefrivierenland.nl/plan-je-bezoek>

Nieuwe regels vanaf november 2021:

Je kunt langskomen zonder je vooraf aan te melden. Mocht het toch te druk worden, dan gaan we terug naar vooraf aanmelden. Dat zullen we dan op deze website en via onze social media (Twitter en Facebook) aankondigen.

Als je binnenkomt, stelt een medewerker van het RAR een paar gezondheidsvragen en controleert je **coronatoegangsbewijs** (vanaf 13 jaar) en **ID** (vanaf 14 jaar). Zorg dus dat je deze bij de hand hebt. Binnen gelden de basisregels: vaak handen wassen, 1,5 meter afstand houden en hoesten en niezen in je elleboog.

Aandacht voor bedrijven in de maand van de Geschiedenis

Het thema van de Maand van de Geschiedenis was dit jaar Aan het Werk. Daarom doken we in de archieven op zoek naar mooie verhalen over werken in Rivierenland. Elke week kregen bezoekers op onze sociale media 3 hints om te raden waar het verhaal van die week over zou gaan. Uiteindelijk vertelden we verhalen over melkfabrieken, scheepsbouw, diepvrieskluisen en ten slotte: hofleveranciers. Al deze verhalen zijn terug te vinden op ons YouTube-kanaal : <https://>

bit.ly/MvdG-RAR

In ons werkgebied zijn opvallend veel hofleveranciers actief. We tellen er maar liefst 14 op de officiële lijst. En daarvan zijn er maar liefst zes in Tiel gevestigd! Vier hiervan deden de afgelopen tijd mee aan het project Hommage Hofleverancier: Bakkerij van Ooijen, Kookwinkel Oostendorp, Van Luijn Natuursteen en Blijdesteijn Mode. Hierbij werden ze gekoppeld aan een kunstenaar om te komen tot verrassende nieuwe inzichten en producten. Het was een eerbetoon van BKE, Cultuur Oost en Gemeente Tiel aan ambacht, innovatie en creatief ondernemerschap. Voor het project Hommage Hofleverancier zochten we daarnaast in onze archieven naar bronnen over de vier deelnemers. Die vind je hier: <https://bit.ly/hofleverancierstiel>

Meer dan 250 vrijwilligers werken hard door aan project Vele Handen

Via het digitale platform Vele Handen hebben meer dan 250 deelnemers al bijna 40% van de repertoria uit ons werkgebied getranscribeerd en geïndexeerd. Zo worden ze makkelijk doorzoekbaar op trefwoord en persoonsnaam. Het project heet – toepasselijk - Waarvan Akte!. Vrijwilligers, afkomstig uit het hele land, hebben verschillende redenen om mee te doen. Ze doen zelf onderzoek in de notariële archieven of vinden het vooral heel erg leuk om handschriften te ontcijferen. Op 19 oktober draaide het project Waarvan Akte! precies een jaar. De eerste drie repertoria, van notaris van der Zande uit Opheusden (<https://bit.ly/notarisopheusden>), staan nu ook online: 464 akten met 1128 persoonsnamen.

Archiefstukken over ambtman Dirk Vijgh getranscribeerd en uitgegeven

Dr. Peter Dirk Spies heeft een boek uitgegeven over het leven en werk van de ambtman van Nederbetuwe: Dirck Vijgh (1531-1615). De archiefstukken die hij hiervoor gebruikte, heeft hij getranscribeerd en uitgegeven als deel 33-37 van zijn serie Gerichtelijke Transcripties van de Nederbetuwe.

Vijgh was ambtman, richter en dijkgraaf in de Nederbetuwe, schout en richter van Tiel en Zandwijk, kapitein en gouverneur in Tiel en voorstander van de gereformeerde religie. Hij maakte de tijd van de geloofsvervolgingen en het begin van de opstand en een deel van de tachtigjarige oorlog mee. In zijn boek beschrijft Spies aan de hand van een aantal schetsen in tien hoofdstukken de belangrijkste punten uit het leven en werk van Vijgh: zijn persoonlijk en familieleven en de historische context.

De heer Spies schonk de reeks aan het RAR. De boeken zijn in te zien op onze studiezaal en te koop op www.boekenbestellen.nl

Project Straatnamengeschiedenis

Al langere tijd is het RAR bezig om de straatnamengeschiedenis van de aangesloten gemeenten te onderzoeken. De resultaten zijn te vinden op de website in toegang 5000 'Zoekhulp straatnamen in het Rivierengebied'. Deze zoekhulp is in opbouw. Als de zoekhulp af is, vind je er de geschiedenis van 4.525 straatnamen in het werkgebied van het RAR makkelijk in terug. Van iedere (voormalige) gemeente wordt een overzicht gemaakt van bestaande en niet meer bestaande straatnamen en verdwenen straten. Per straatnaam wordt vermeld vanaf wanneer die straatnaam officieel is toegekend en wat de eventuele vroegere onofficiële naam was.

De afgelopen maanden zijn de straatnaambesluiten van de volgende plaatsen toegevoegd:

- Gemeente West Betuwe: Asperen, Herwijnen, Heukelum, Spijk, Vuren, Meteren, Waardenburg, Heesselt en Varik.
- Gemeente Neder Betuwe: Echteld, Ochten en IJzendoorn
- Gemeente Zaltbommel: Nederhemert (Noord- en Zuid) en Kerkwijk. De straatnaamgeschiedenis van de Brakel is in bewerking.

Familieboek familie Hasselman online

Het prachtige familieboek van de familie Hasselman geeft een mooie, bijna intieme inkijk in het leven van een Nederlandse familie op Java in de 19e eeuw. We zijn heel blij dat we dit boek dit jaar hebben gekregen en hebben het meteen gedigitaliseerd en online gezet (<https://bit.ly/hasselman>). Het is opgenomen in het familiearchief Hasselman, en heeft toegangsnummer 1243-50.

De familie Hasselman was een vooraanstaande familie in de Tielerwaard. Zo was bijvoorbeeld Johannes J. Hasselman (1815-1895) achtereenvolgens assistent-resident van Djokjakarta, burgemeester van Tiel en minister van Koloniën. Zijn laatste functie was lid van de Raad van State. Zijn broer Catharinus kocht een buitenplaats: Huize Djoerang in Zoelen (nu gemeente Buren), vernoemd naar de plaats op Java waar de familie nopalplantages bezat. Nopal is een schijfcactus waarop de cochenilleluis leeft die een rode verfstof produceert.

Het boek is samengesteld ter nagedachtenis van de jong overleden Benjamin Richard Ponninch Hasselman (1896-1921). Het bevat een familiegeschiedenis, brieven, foto's en ook 19e eeuwse tekeningen door familieleden van Djoerang op Java.

Transcriberen

Het Regionaal Archief Rivierenland heeft transcrip-tiewerk in het Vele Handen project. Maar een twee-tal maanden heeft u wellicht vernomen dat er ook andere platforms zijn. Zo worden momenteel de burgerlijke stand van Suriname getranscribeerd.

Samen met u willen ze de geboorte- huwelijks- en overlijdensakten van Suriname vanaf 1828 tot 1920 in een database zetten. Zo kan iedereen op zoek naar haar of zijn voorouders in Suriname! Er zijn heel veel vrijwilligers aan het werk. De akten zijn soms slecht te lezen. De stukken tonen duidelijk sporen van vocht en warmte, het zal u niet geheel verbazen. Voor meer informatie over dit project: <https://hdsc.ning.com/>. Misschien best een leuk werkje voor de koude winterdagen?

De laatste papieren nieuwsbrief

In het voorwoord is het al genoemd, dit is de laatste papieren nieuwsbrief. Vele jaren lang ging de Mededelingen vergezeld van de papieren nieuwsbrief. Hierin kondigden wij lezingen aan en vertelden nog meer nieuwtjes. Omdat ondergetekende in 2019 het archief van onze historische vereniging geïnventariseerd heeft (u vindt het archief nu bij het Regionaal Archief Rivierenland in Tiel) kan ik u vertellen dat de nieuwsbrief best al heel oud is. Ik vond in het archief de eerste nieuwsbrieven uit 1973. De nieuwsbrief is niet altijd verschenen, want het archief vertoont hiaten. Maar toch voelt het voor mij als het “einde van een tijdperk”. De laatste jaren heb ik (eerst met Liet van Gellicum, later ook met Karine van Drunen) veel tijd besteed aan het vullen en opmaken van de nieuwsbrief. De papieren nieuwsbrief gaat vervangen worden door een vlotter, moderner digitaal exemplaar. Het is de tijd en daarmee groeien we mee. Vaarwel papieren nieuwsbrief! Einde van een tijdperk.

Hartelijke groeten van Ria Mink-Gijzen.

P.S.: mocht u ook goede herinneringen hebben aan ons als Kring, klimt u dan ook eens in de pen. De redactie van Mededelingen zoekt materiaal voor het jubileumjaar 2022. U kunt onze oproep lezen in de Mededelingen van december 2021.

Prettige feestdagen!

Rest ons nog u hele fijne feestdagen toe te wensen. Zodra het weer kan hopen we u allen weer gezond terug te zien op een van onze lezingen.

Bestuur Historische Kring West-Betuwe

